

15) Ինչո՞վ կը տարբերի Յովհան-
նեսի մկրտութիւնը Յիսուսի մկր-
տութենէն:

Ս. Յովհաննէս Կարապետը կը
մկրտէր ջուրով ապաշխարութեան
համար: Մարդիկ կու գային անոր
մօտ, կը խոստովանէին իրենց մեղ-
քերը եւ կը մկրտուէին: Տիրոջ նախա-
կարապետը շատ յստակ կ'ըսէ. «Ես
ձեզ կը մկրտեմ ջուրով ապաշխար-
ութեան համար, բայց ան որ ինձմէ
ետք պիտի գայ, ինձմէ աւելի հօգոր է...
(Մատթ. 3/11, Յովհ. 1/33): Այս մասին
կը խօսի նաեւ Տէրը. «Յովհաննէսը
մկրտեց ջուրով, բայց դուք այս օրէն
ոչ շատ յետոյ պիտի մկրտուիք Ս.
հոգիով (Գործք. 1/5 – 11/16): Այս
երկու մկրտութիւններու տարբերու-
թիւնը ցոյց կու տայ Գործք Առա-
քելոցի 19/3-6 համարները:

Ս. Բարսեղ մեծը (330-379) կ'ըսէ.
«Յովհաննէսը ապաշխարութեան
մկրտութիւնը քարոզէր եւ անոր առ-
ջեւ կու գար ամբողջ Հրեաստանը:
Աստուած որդեգրման մկրտութիւն
կը քարոզէր եւ անոր վրայ յօյսը
դնողներէն ո՞վ չենթարկուիր: Այդ
մկրտութիւնը սկզբնաւոր էր, իսկ
ասիկա՝ աւարտին հասցնող: Անիկա
մեղքէն կը հեռացնէ, իսկ ասիկա
Աստուծոյ կը վերապահէ»: Իսկ Ս.
Գրիգոր Տաթևացին այս գանազա-
նութեան մասին կ'ըսէ. «Յովհաննէսի
մկրտութիւնը կը դրուէր անոր անու-
նով, որ պիտի գար, իսկ Քրիստոսինը՝
Ս. Երրորդութեան անունով, քանզի
Քրիստոսի մկրտութիւնը կ'արդարա-
ցրնէ եւ կը բանայ երկինքի դուռը,
իսկ Յովհաննէսինը՝ ոչ»:

ԱՂԱՆԴԱԻՈՐԱԿԱՆ
ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

ԲԱՍԸԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄԱԿԱՆԸ

10. ԴԱՏԱՍՏԱՆԻ ՕՐ ԵՒ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ

Յայտնութեան գիրքին մէջ կը
կարդանք. «Եւ տեսայ պատիկ ու մեծ
մեռելները, որոնք Աստուծոյ առջեւ
կանգնած էին. եւ գիրքերը բացուե-
ցան, եւ բացուեցաւ ուրիշ գիրք մը,
այսինքն Կենաց գիրքը, եւ ԳԻՐ-
ՔԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԳՐՈՒԱԾՆԵՐՈՎ՝
ՄԵՌԵԼՆԵՐԸ ԴԱՏՈՒԵՑԱՆ ԻՐԵՆՅ
ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԵՄԱՏ» (Յայտ.
20.12): Իսկ նոյն գիրքին վերջաւորու-
թեան, յայտնողը ինք՝ Քրիստոս այս-
պէս կը յայտարարէ. «Ահա ես շուտով
կու գամ, եւ վարձքս ինձի հետ է՝ Ա-
ՄԷՆ ՄԷԿՈՒՆ ԻՐ ԳՈՐԾԻՆ ՀԱՄԵ-
ՄԱՏ ՀԱՏՈՒՅԵԼՈՒ» (22.12):

Մեզի պարգապէս անհասկնալի է,
թէ ի՞նչպէս կարելի է ուրանալ այս-
քան բացայայտ վկայութիւնները:

11. ԴԺՈՒՔ ԵՒ ՅԱԻԻՏԵՆԱԿԱՆ
ՏԱՆՋԱՆՔ

Մահուան եւ հանդերձեալ կեանքի
մասին խօսելով, Եհովայի վկաները
դժոխքի կամ յաւիտենական տանջանքի
գաղափարը ամբողջովին կը փոր-
ձեն ուրանալ:

ա - Կ'ըսեն՝ թէ չկա՛յ դժոխք եւ յա-
ւիտենական տանջանք: Անոնք Սատա-
նային հնարած սուտերն են: Չարե-
րուն վախճանը մահ է, - կ'ըսեն, - այ-
սինքն՝ ընդմիշտ փճացում է, ո՛չ թէ
տանջանք:

Միրելի ընթերցող, ՃՐԱԳ քերթը ա-
մէն Կիրակի կը բաժնուի մեր ժողո-
վուրդին, եկեղեցիներու բանկային
մօտ: Նաեւ՝ Facebook-ի վրայ փնտռել
«Jerak կամ ՃՐԱԳ», ապա
սեղմել «Like»ը, կարդալու կամ ան-
դամագրուելու համար:

ՀԱՍՅԷ.

ՔՈՒ ԽՕՍԵՂ ԽՄ ՈՏԹԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ՇԱԽՂՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ
(Ս., 119-105)

ԺԱ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2018

ԹԻԻ 35

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ՊԱՏՈՒՄԾԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ

Ես. 10.12-19: Բ. Կր. 2.12-3.3:

ՅԻՍՈՒ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ 6.30-44

Առաքեալները վերադարձան Յիսուսի մօտ եւ անոր պատմեցին, ինչ որ
կատարեցին եւ սորվեցուցին:

Յիսուս անոնց ըսաւ. «Եկէ՛ք երթանք ամայի տեղ մը, ուր առանձին կրնանք
ըլլալ եւ հոն քիչ մը կը հանգչինք», որովհետեւ ժողովուրդէն շատերուն երթալ-
գալուն պատճառով ուտելու իսկ առիթ չէին ունեցած:

Հետեւաբար իրենք առանձին նստակ առին եւ գացին ամայի վայր մը:

Երբ ժողովուրդը տեսաւ անոնց երթալը եւ զիտցաւ, թէ Յիսուս ալ անոնց հետ է,
շրջակայ քաղաքներու բնակիչներէն շատեր ծովեզերքէն վազելով անոնցմէ առաջ
հասան անոնց երթալիք վայրը: Երբ Յիսուս նստակէն դուրս ելաւ եւ տեսաւ
ամբողջ գրաց անոնց, որովհետեւ հովի չունեցող ոչխարներու կը նմանէին: Ապա
սկսաւ երկարօրէն ուսուցանել անոնց:

Երբ բաւական ժամանակ անցաւ, աշակերտները մօտեցան Յիսուսի եւ
ըսին. «Ամայի տեղ ենք, եւ արդէն բաւական ուշ է. արձակէ ժողովուրդը, որպէսզի
շրջակայ ազարակներն ու զիտերը երթան իրենց համար ուտելիք գնելու,
որովհետեւ ուտելիք չունին»: Յիսուս անոնց ըսաւ. «Դո՛ւք տուէք անոնց ուտելիքը»: Անոնք
հարցուցին. «Կ'ուզե՞ս որ երթանք եւ երկու հարիւր դահեկան հաց գնենք
զանոնք կերակրելու համար»: Յիսուս ըսաւ. «Գացէ՛ք, տեսէ՛ք թէ քանի՞ հաց
ունիք»: Աշակերտները ստուգեցին եւ ըսին. «Հինգ հաց եւ երկու ձուկ»: Յիսուս
հրամայեց աշակերտներուն, որ ժողովուրդը խումբ-խումբ նստեցնեն դալար
խտոխն վրայ, եւ անոնք հարիւրական եւ յիսունական հոգիներէ բաղկացած
խումբերով նստան: Ապա Յիսուս առաւ հինգ հացը եւ երկու ձուկը, երկինք
նայեցաւ, օրհնեց, կտրեց հացերը եւ տուաւ աշակերտներուն որպէսզի բաշխեն եւ
երկու ձուկերը բաժնեց ժողովուրդին: Բոլորն ալ կերան ու կշտացան եւ աւելցած
հացի եւ ձուկի կտորները հաւաքելով տասներկու սակառ լեցուցին: Իսկ
ուտողներուն թիւը, միայն այր մարդիկը հաշուած, շուրջ հինգ հազար էր:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ՆԻԿԻՈՅ Ա. ԺՈՂՈՎՈՅՆ 318 ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՅՆ

Եկեղեցական հայրերու գումարած առաջին տիեզերական ժողովի յիշատակը, տօնի ձևով կը կատարուի հայոց եկեղեցւոյ մէջ, ինչպէս միւս երկու տիեզերական ժողովներու յիշատակը (Կ. ժողիս եւ Եփեսոս):

Նիկիոյ ժողովը գումարուեցաւ 325 թուականին, 318 հայրապետներու մասնակցութեամբ, Կոստանդիանոս կայսեր արտօնութեամբ: Ժողովը գումարուելու շարժառիթը Ադեֆսանդրիացի երէց Արիոսի հետաքրքրութիւնն էր: Արիոս կը ժխտէր Յիսուսի հաւասարութիւնը Հօր՝ Աստուծոյ հետ եւ չէր ընդուներ Յիսուսի Աստուած ըլլալը: Ըստ Արիոսին Յիսուսը պարզապէս գերմարդկային արարած մըն էր:

Նիկիոյ ժողովին Տրդատ թագաւորի եւ Գրիգոր Լուսաւորիչի կողմէն կը մասնակցէր Արիստակէս եպիսկոպոսը: Քննուեցաւ Արիոսի մոլար ու հերետիկոսական շարժումը, դատապարտուեցաւ անոր վարդապետութիւնը, հաստատուեցաւ ճշմարիտ դաւանանքը եւ կազմուեցաւ «Հաւատոյ հանգանակ»ը:

Նիկիոյ հանգանակը աւելի ճոխացած ձևով կ'ըսուի եկեղեցւոյ մէջ՝ պատարագի ընթացքին, աւետարանի ընթերցումէն անմիջապէս ետք: Հաւատամքի բովանդակած կէտերը իւրաքանչիւր քրիստոնեայի համար քրիստոնէական հաւատքի եւ դաւանութեան բանաձևերն են:

Հաւատամքը կը բովանդակէ Աստուծոյ, Որդւոյ, Ա. հոգւոյ, եկեղեցւոյ, մկրտութեան, մեղքի, մեռելներու յարութեան, յաւիտենական կեանքի, վերջին դատաստանի, երկինքի թագաւորութեան եւ հոգիներու անմահութեան մասին քրիստոնեաներու ունեցած հաւատքն ու դաւանութիւնը:

Նիկիոյ, ինչպէս նաեւ միւս երկու տիեզերական ժողովներու յիշատակի օրը եկեղեցւոյ մէջ կ'երգուին հայրապետներու նուիրուած շարականներ, ուր անոնց ներքոյը հիւսուած է որպէս հաւատքի հիմքերը հաստատողներ:

Ս. ՀՈԳԻՈՎ ՉՕՐԱՆԱԼՈՒ ԱՂՕԹԷ

Գիշեր ու ցերեկ եւ ամէն ժամ կ'աղաչենք թեպի եւ կը խնդրենք, մարդասէր Տէր: Լսէ՛ մեզ, ո՛վ Աստուած, մեր Փրկիչը, ականջդ մեզի խոնարհեցուր, որպէսպիսիս Կուր տեղ չյոգնինք: Մեր ճիգը արդարութեան գործ եւ աստուածապաշտութեան պտուղ նկատէ՛: Ընդունէ՛ մեր աղօթքն ու երկրպագութիւնը, ո՛վ Տէր, եւ թու ողորմութեամբդ հատուցանէ՛ մեզի, առատապէս: Քու ամենապօր աջիդ հովանիին տակ ծածկէ՛ մեզ եւ Սուրբ հոգիիդ պօրութեամբը պօրացու՛ր մեզ, ո՛վ Տէր: Աչքի բիբի պէս պահէ՛ մեզ եւ թու բարերարութիւնդ ցոյց տուր մեզի, որպէսպիսիս թու սուրբ անունդ գովուի եւ փառաբանուի, որովհետեւ բոլոր արարածները մշտնջենաւոր փառաբանութեամբ թու փառքդ կը հիւսեն բարձունքներուն մէջ, Հայր եւ Որդի եւ Սուրբ Հոգի, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐՈՒՆ ԽՐԱՏՆԵՐԸ

ՄԱՅՐԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԵՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԱՈՋԵՒ

Սիրելի մայրեր, պէտք է գիտնաք, որ ձեր վաւակները Աստուծոյ պարգեւն են ձեզի: Անոնք միայն ձեզի չեն պատկանիր, այլ՝ նա՛խ Աստուծոյ, եւ ետքը՝ ձեզի: Ինչո՞ւ ըսի ասիկա: Որովհետեւ դուք միայն ձեր վաւակներուն մարմիններուն է, որ ծնունդ կու տաք, բայց անոնց հոգիները Աստուած ի՛նքն է որ կու տայ, եւ այդ հոգին անմահ հոգի է: Մարմինները, որ ձեզմէ ծնունդ կ'առնեն ժամանակաւոր են, մինչդեռ Աստուծոյ տուած հոգին՝ յաւիտենական է: Սա կը նշանակէ թէ Աստուծոյ տուած հոգին է, որ անմահ կը դարձնէ ձեզմէ ծնունդ առած մարմինները, այսինքն՝ ձեր վաւակները: Երբ Աստուած հոգի կը դնէ ձեր վաւակներուն մարմիններուն մէջ, կը նշանակէ թէ այդ հոգին ձեր խնամքին վստահեցաւ: Այդ հոգին մաքուր պահելը ձեր պարտականութիւնն է: Եթէ անիկա ձեր անտարբերութեան պատճառով մեղքով կեղտոտած Աստուծոյ դառնայ՝ Աստուած պիտի պատժէ ձեզ: Յովհան Ոսկեբերան Հայրապետ կ'ըսէ. «Ծնողները ոչ միայն իրենց գործած մեղքերուն համար պիտի պատժուին, այլեւ՝ իրենց վաւակներուն գործած մեղքերուն համար, եթէ վանոնք չդաստիարակեն առաքինի կեանք մը ասրելու»:

Մայրե՛ր, ձեր վաւակները դրախտին համար ստեղծուած են: Չանոնք ձեր ձեռքով դժոխք մի՛ դրկէք: Ձեր վաւակները հրեշտակներուն երգակից ըլլալու համար ստեղծուած են: Չանոնք դէտերու դասակից ու ցաւակից մի՛ դարձնէք:

ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

ՀԱՒԱՏԱԼ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՈՍՏՈՒՄԵՐՈՒՆ

Ոեւէ մէկը կատարուած մեծ խոստումի մը հաւատք ընծայելէ առաջ, նախ բնականօրէն կը նայի խոստացողին նկարագրին, նկատի կ'առնէ անոր կարողութիւնը, եւ ըստ այնմ կը ճշդէ, եթէ երբեք պէտք է հաւատայ տրուած խոստումին՝ թէ ոչ: Աստուած ամենակարող խոստացող մըն է: Դուք որեւէ պատճառ չունիս չհաւատալու իր խոստումներուն: Մարդիկ կրնան պայմաններու բերումով փոխել իրենց խօսքը եւ տէր չկանգնիլ իրենց խոստումներուն, բայց Աստուած այդպիսի բան չ'ըներ: Աստուած անել կացութեանց դիմաց չի հրաժարիր իր կատարած խոստումներէն: Անոր կարողութիւնը նուազութիւն չ'արձանագրեր եւ ո՛չ ալ կամքը՝ թուլութիւն: Ան իր խօսածը կատարելու եւ խորհածը գործադրելու կարողութիւնը ունի (Ես. 46.11):

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԸ

Այգի միայն մէկ անգամ պսուղ կու տայ, իսկ Աստուածաշունչը տարուան բոլոր ամիսներուն եւ ամառուան բոլոր օրերուն պսուղ կու տայ, անդադար կերպով կենսասու վարդապետութիւն բխեցնելով զայն քննողներուն: Երբ հողը կը հնձուի՝ կը սպառի, երբ պսուղը կը փառուի՝ կը վերջանայ, մինչդեռ Աստուածաշունչը միշտ կը հնձուի եւ սակայն մեկնիչներ հոն միշտ կը գտնեն հասկ իրենց համար: Աստուածաշունչին այգին ամեն օր կը փառուի, բայց հոն երբեք ողկոյզներ չեն պակսիր:

(Երբեմ խուրի Աստուծոյ)